

Celjski okraj.

e Mozirje. Ne bi se radi več pečali z mozirskimi naprednjaki, ker so bili že po svoji oholosti dovolj opisani. Ker pa še vedno ne mirujejo, in da svet izve, kam pluje mozirska naprednost, opišemo še sledeči slučaj. — V nedeljo, dne 17. aprila dopoldne med sveto mašo je hodil neki visoko — akademično izobražen gospod s pasjim bičem v roki po trgu gor in dol; že na obrazu se mu je videla neka razburjenost v mesecu aprilu. Pred občinsko hišo je vzel svojega sinčka v naročje, rekoč: Ti fantek, ti boš še tudi v čajinge prišel, kaj ne; vsi tisti so — lumpi, faloti, gavnerji, tatovi, ravbarji. Te besede je kričal po svoji inteligentni navadi po trgu proti cerkvi, in sicer s tako silo, da so ljudje slišali v sobe pri zaprtih oknih v prvem nadstropju. To je inteligentna olika in naprednjaška vzgoja svojih otrok. Kar se je fantek naučil, to tudi fant zna. Ne vemo pa, ali vpliva mesec april samo na vremensko nestanovitnost, ali pa tudi na naprednjaško inteligentno temperaturo? Torej s pasjim bičem v roki — gavnerji, streljali pa še bomo, gavnerji —? Tako je kričal visoko študirani gospod! Priče na razpoujajo.

e Okolica Mozirje. Najvišji kmet mozirske župnije Matevž Napotnik je šel na lov divjih petelinov. Na vrhu Goličke planine se mu je posrečilo, ustreliti velikega divjega petelina, težkega približno 5 kil. Kmet je iz daljave tri ure hoda prinesel petelina najemniku lova, Jožefu Goričarju. Ta gospod pa je nevoljno rekel kmetu: „Vi, zakaj pa niste prišli po mene, da bi jaz šel, in petelina ustrelil?“ Seveda je kmet v svojem veselju, ko je petelina zasačil, pozabil petelinu naročiti, da naj tako dolgo počaka, da gospod Jože pridejo, temveč je brez usmiljenja ustrelil. Za petelina in ves njegov trud pa je kmet dobil bori dve kroni, akoravno kmet zatrjuje, da mu pristojajo štiri kroni. Prav tako! Zakaj pa nisi prišel po g. Jožefa! Saj bi lahko petelina privezal k brinjevemu grmu — gospod bi ga ustrelili, in ti bi dobil 4 krene. Lovei, spomnite si, kaj imate storiti.

e Velika Pirešica. V „Narodnem Listu“ štev. 14 je skrpuca nek dopisnik dopis, v katerem se jasno zreali neznačajnost in hinavščina, ki vlada v liberalnem taboru. Dokler je bil g. Franc Rehar pristaša tako zvane Narodne stranke, ne štajercijanec, kakor piše „Narodni List“, niso videli na njem nobene pike; sedaj pa, ko je iz prepričanja, kakor je sam izjavil, ker mu mrze liberalne neumnosti, postal pristaša krščanske narodne stranke, pa mu očitajo vse mogoče stvari in mladostne napake, katerih so ga prej naučili. Saj je bil Rehar od začetka njih pristaša, zato jih peče, ker je bil sedaj toliko pameten, da je odstopil in s tem pokazal, da ne mara več za neke liberalizma. Dopisnik je s tem dopisom sam nevedoma odkril, kako liberalci kvarijo mladino, menda tudi z namenom, da imajo kaj očitati, ako odstopi; v tem obstoji njih moč. Zato pa tudi liberalizem propada, ker spoznava ljudstvo njega puhlost. Pisec omenjenega dopisa piše tudi o nekem kaplanovem izobraževalnem društvu, ki pa ima najbrž svoj začetek in sedež v dopisnikovi glavi, saj prostora bi bilo dovolj; drugo kot takšno nam ni znano nobeno. Imamo sicer izobraževalno društvo, ki pa obstoji že 10 let, in je ustanovljeno od fantov brez pomoči kakšnega kaplana; torej ni kaplanovo. V njem tudi ni Jakob Mirnik član. Sicer pa svetujemo dopisniku, da naj drugič bolj premisli, kaj bo pisal, in se bolj pouči o razmerah, da ne bo pljuval v skledo liberalne stranke in poročal stvari, ki so stranki v nečast, in da si drugič ne bo spet pritislil pečat lažnjivca o našem društvu.

e Nova Stifca pri Gornjem gradu. V „Narodnem Listu“ se dobro znani dopisnik zaganja v našega č. g. župnika, in mu očita vse mogoče in nemogoče pregrehe. Ker o njem kot o vestnem duhovniku ne ve nobeden nič slabega, se pa mora liberalni dopisnik posluževati laži in obrekovanja. Kot posebno pregreho pripisuje župniku to, da je baje v šoli pred učenci rekel, da se ni še nikoli zlagal! — No, to bi bil pač vzoren katehet, ki bi učence svaril pred lažjo, a o sebi bi jim rekel, da se dostikrat zlaže. Najboljše vzgojevalno sredstvo se glasi: dober vzgled, in če bi se vsepovsod porabljal ta sredstva, ne bi se pojavljali slabi sadovi ravno na učiteljskih sinovih. Če takšen nadebudni sinko stori kaj takega, za kar mora potem par dni kašo pihati, pa razni liberalni gospodje od jeze ne vedo, kaj bi počeli. Kakor liberalci zmiraj kričijo, da naj se duhovniki brigajo samo za cerkev, tako naj bi se tudi učitelji brigali samo za šolo in pa za odgojo otrok. Zabraniti nadaljno pohujšanje, to je bila pa dolžnost župnikova. Če se župnik pri izpolnjevanju svojih dolžnosti ne vstraši nobenih nasprotnikov, ga mi potem še bolje spoštujemo. Zato pa tudi ostro obojamo nesramno pisavo „Narodnega Lista“, in kličemo g. župniku: Bog Vas ohrani nam še mnogo let, da bi še dolgo delovali za naš časni in večni blagor, brez ozira na nasprotnike, pa naj se ti potem jezijo, kakor se hočejo.

e Sv. Peter v Sav. dol. Dne 11. aprila je izvršila č. kr. okrajna sodnija na licu mesta v Doberteši vasi zapuščinsko razpravo po pokojni Mici Skorjanc. Dne 19. t. m. je ista sodnija izdala v zapuščinski zadevi Marije Skorjanc „sklep“ A I. 54-10-7, glasom katerega podedujeta brata pokojnice, ki je napravila dne 2. novembra 1909 pismo oporoko, nad 10.000 K v denarju in mnogo nepremičnega premoženja. Se-

daj je torej spričano, kako resnicoljuben je tisti dober-teški Tone, ki je pred dvema mesecema pisaril v celjskih liberalnih listih, da je smrtno bolna Mica Skorjanc „bez 10.000 K podarila župniku dr. Jančiču“ in da se bode „mnogo vina dalo kupiti za onih 10.000 K, če bo treba zopet Trglava ali kakega drugega bedastega kandidata poslancem izvoliti.“ Radovedni smo, če ima Tonče toliko poštenja, da bode svoje obrekovanje preklical. Graški in dunajski socialdemokratični listi, ki so na podlagi Tončevega članka cerkev in duhovnike surovo napadali, svoja obrekovanja že preklicujejo. — Tonče pač ni zdrav, če ne zabavlja čez duhovnike in krščansko misleče može. Nič mu ni prav, kar duhovniki storijo. Le škoda, da ni on šempeterski župnik. On bi vse nezmotljivo prav storil in „zlata doba bi Sempetranom prišla.“

Rečica ob Savinji. Prav veselo je bilo pri nas v nedeljo dne 17. aprila popoldne, ko je naše izobraževalno društvo priredilo gledališko predstavo „Čevljar“, veseloigro v treh dejanjih. Z veseljem smo pričakovali, in pokazalo se je, da naše veselje ni bilo zastoj. Vrlim igralcem se pač ni poznalo, da so bili nekateri prvokrat na odru, ter bi želi tudi na velikem odru priznanje. Vsa čast jim! Vsak duševant se je vglobil v svojo vlogo tako dobro, kakor bi bil že vreden igralec. Nad vse komičen je bil čevljar Blažek v svojih idealno zakrpanih hlačah in predpasniku, ki je s svojim humorjem in neprisiljenim kretanjem pridobil igri vrhunec priznanja, in je spravi gledalce večkrat v dolgo trajen, bučen smeh. Čili nastop Tončka, dobro pogođena vloga dr. Lopnika, izvrstno podani značaj Opeke, oholo obnašanje Bogatina, dalo je igri pomen, iz katere veje resnica, da so res čudna pota previdnosti božje, in da „kdor se na Boga zanese, njemu ne spodnese.“ Z vlogo barona Stradeža v skrbnih rokah poštenega kmečkoga fanta, bi se pač kakšen zahrbtnet niti meriti ne mogel. Med presledki so ubrano udarjali tamburaši bratskega društva iz Mozirja. Hvala in čast vam za vaš neutrudljivi in požrtvovalni poset, osobito še tistim štirim udeležencem iz Skal. Mešani zbor je pod spretnim vodstvom našega vrliga organista gospoda Fl. Veninška zapel marsikatero krasno in značilno. Videlo se je tukaj, koliko moč ima lepa pesem, če se prednaša s čustvom, na vsako človeško srce. V pozdravnem nagovoru orisal se je namen in pomen izobraževalnih društev, osobito kar se tiče prirejanja gledaliških iger, ter mimogrede na kratko pojasnilo vsebino igre. Izrekla se je splošna želja, da bi nam društvo v kratkem zopet kaj sličnega priredilo. Torej sedaj pa le po tako lepo začetki poti neumorno in stanovitno naprej! Morda se potem tudi naša vrla dekleta enkrat pokažejo na gledališkem odru. Iz zgodovine društva posnamemo, da je istemu postavil te, melj č. gospod kaplan Iv. Hribar, sedaj na Bizeljskem, in življenje vdahnil č. gospod kaplan Martin Jurhar, sedaj v Konjicah. Hvala jima! Pozabiti pa ne smemo zdajšnjega gospoda kaplana F. Ropa, ki je ona oseba, katere vodi in vlada vse društveno delo. Tudi prireditve igre je njegova zasluga. Naj bi mu nikdar ne manjkalo volje in veselja za delo, katerega se marsikdo brani. Udeležba je bila nepričakovano velika; obširna dvorana je bila do zadnjega kotička natlačeno polna, ter je bilo občinstvo iz trga in vseh okoliških krajev zastopano, ki so se zadovoljni poslavljali s željo na svidenje. Častno omenjena naj bode samo prisotnost dveh častitih članov izobraževalnega društva Nazarje, kakor tudi mnogobrojna udeležba vrlih in veselih Mozirčanov. Hvala jim za toliko požrtvovalnost. Zahvala se mora izreči hišnemu gospodarju in gospodnji gospodu Josipu in gosp. Franci Stiglič, po domače pri Čuježu, da sta blage volje prepustila svojo prostorno hišo za to prireditve. Vse naj pač deluje v neskaljeni ljubezni z združenimi močmi, „iz naroda za narod.“

e Rečica ob Savinji. Od vseh strani se sliši, kako napreduje mladina, ustanavljajo se Marijine družbe, Mladeniška in dekliska zveza, prirejajo shodi itd. To me je privedlo do tega, da zastavim pero, in vam, draga mladina, opišem, da bi se tudi pri nas že ustanovljena Marijina družba lahko razcvitala, ker se je že lansko leto pripravljala, in bi bila že meseca majnika lanskega leta ustanovljena, pa so pripravave zavoljo spremenjenih razmer zaspale. Toda trdno upamo, da se bo vendar enkrat Marijina družba ustanovila tudi pri nas.

e Sv. Vid pri Grobelnem. Naš Florijan nikakor ne more pozabiti, kako veliko čast je še pred kratkim vžival kot posilji župan. To se je pokazalo posebno pri prvi občinski seji, kjer je na nekem zapisniku svojemu cenjenemu imenu še dodal blestečo besedo „župan“, dasiravno je bil že novi občinski predstojnik potrjen. Pripoveduje se, ne vemo, če je res, da ima sedaj baje v svoji sobi vsak dan lepopyse vaje z g. Sumerjem, da bi kje ne pozabil zapisati svojega imena s pristavkom „župan“ do tega časa, ko zasede zopet županski stolec. Čemu še dosedaj drugega občinskega pečata ni izročil na pristojno mesto, ne vemo; saj ga vendar ne pritiskuje na papir, da ne bi izgubil tiste spretnosti, katero si je bil pridobil v dnevih svojega vladanja.

e Sv. Vid pri Grobelnem. Naši liberalci so grozno nesrečni, ker nimajo več svojega župana. Svoje bolečine si zdravijo z vinskimi kapljicami, v katerih bi tudi radi vtopleli vse klerikalce. Toda zadnjič si je bil neki liberalček privoščil preveč takih kapljic, in pozno ponoči se je prizibal domov. Pa misli

na klerikalce se le ni mogel iznebiti, in se v sanjah mu niso dali miru. Kaj se mu je sanjalo, je povedal „Narodni List“. Res, pomilovanja vreden je ta list, ki mora svoje prazne predale polniti s takimi budalostmi, a še večjega pomilovanja so vredni njegovi bralci, ki morajo požirati takšne budalosti. Se iz svetih reči se zraven ta sanjač norčuje. Kdo bi se ne obrnil s studom od takih ljudi? Poštenim ljudem dajejo priimke, kakor otroci, kadar zbadajo drug drugega.

e Sv. Vid pri Grobelnem. Da dobe popolni liberalci tem več zapeljanih pristašev med kmeti, se delajo na shodih in časopisih ne samo dobre kristjane, „ki veri nikakor niso nasprotni“, ampak tudi „prijatelje kmetov“. Vendar včasih se jim ta hinavščina ponese, in nehoti se izdajo, kakšni prijatelji kmetov so. To se jim je zgodilo tudi v nadaljnjih dopisih iz St. Vida, sprejetih v „Narodni List“. V teh se namreč naravnost norčujejo iz kmetov in njihovih stanovskih opravil, ter očitajo nekaterim našim možem kupčevanje z domačimi živalmi in druge opravke. Vprašam vas, ali je to kaj sramotnega? Ali ne delajo tega tudi vaši pristaši? Ali bi bil v današnjih hudih časih dober gospodar oni, ki bi doma roke križem držal in samo tarnal, da mu daje posestvo vedno manj, davki pa so vedno večji? Ali ni veliko boljše, pomagati si ali s kupčevanjem, ali z vožnjo, ali s kakim drugim zaslužkom? Sram vas torej bodi, da se iz tega norčujete! Dovolj hudo se godi kmetu, in vi ga smešite, ko si skuša pomagati! S tem ste pač vsem, ki nočejo biti slepi, pokazali, kakšni prijatelji kmetov ste. — Je že tako, vsi ne moremo biti gostilničarji in trgovci; mora nas biti nekaj tudi takih, ki tem denar nosimo. Ali so vaši odborniki sami grofje in baroni, da se njihov dopisnik iz nas norčuje? Kako pa potem to, da se ravno pred njihovimi gostilnami največ kupčuje, in se vrše tam majni selmi? Vaš prejšnji župan ima pripravljena celo prenočišča za kranjske kupčevalec in še za njihove ščetinovec, in g. Vuga je tudi najbolj vesel, če ima polno gostilno šentvidskih kupčevalec. Pričakujemo torej, da bosta ta dva „gospoda“ svojega dopisnika pošteno prišla za ušesa, da drugokrat ne bo več pisal takih neslanosti, ali pa bosta dala oklicati pri cerkvi, da odslej ne marata kupčevalec v svojih gostilnah. G. Goleš bo povrh seveda v najkrajšem času odložil svoje odborniško mesto, kakor so mu že pri celjskem glavarstvu tako lepo prigorjari, ker ne mara več s pristupimi kmeti in še celo s kupčevalec skupaj sedeti v občinskem odboru. — Ali spoznate, kako krepko „udarci v vas lete nazaj?“ Mislili ste menda, da vas bo vaš novi dopisnik potegnil iz blata, pa vas je šele prav noter potlačil. — Isti dopisnik se je tudi spozabil celo tako daleč, da je začel pačiti domača imena nekaterih naših mož, in se hotel celo norčevati iz njih. Toda vsakdo ve, da se tako stori lahko z vsakim imenom, in da tako delajo edino-le — otroci. Res, „otroci“ ste še, liberalci, ne zamerite torej, če vas vprašamo, kedaj boste vendar enkrat dorasli? Tako politično orožje prepustimo popolnoma vam. Le tako naprej, in tem prej bode ljudstvo spoznalo, kje so njegovi pravi prijatelji! Iz teh vaših dopisov se pa tudi da spoznati, da dopisnik ni kmečkoga stanu, ni odkritosrčen prijatelj kmetov, čeravno se morebiti že „nad 4 leta“ brati ž njimi, in ni prijatelj šentvidčanov. Naj se sramuje svojih dopisov!

e Smarje pri Jelšah. Vsem preteklim, sedanjim in prihodnjim smarskim dopisnikom v „Narodni Dnevnik“, „Narodni List“, „Štajerc“ itd. glede moje osebe, odgovarjam danes enkrat za vselej le toliko: Ni se mi še nikoli vredno zdelo, in se mi prav gotovo tudi v bodoče ne bode, vam odgovarjati, ker vsi ti dopisi obsegajo ali neresnice, ali pa navadne budalosti, za katere se niti jaz, niti noben resen smarčan ne zmejni, še manj veruje. Jaz imam za take stvari le posmeh, ako slučajno izvem, da so me spet „zdelali“. Saj vemo, zakaj vse to. Včasih jim kako štrenco zmešamo, kak račun prekrizamo itd. Pa za naprej ne bo nič boljše, se ne bomo niti poboljšali. „Kaplanova stranka“ bo še naprej zmagovita — in s takim vašim čvekanjem ne spravite nobenega svojega moža v — odbor. — Kaj naj pa odgovorjam?! Da neresnica ni resnica? To je itak znano. Za vaše budalosti in hudobnosti: Bog se vas usmili in vam daj pamet! Danes sem se oglasil le zato, da boste vedeli, da se vas kar čisto nič ne bojim, in da ne boste mislili, da me morebiti strašno ujezite z vašim malenkostnim brzdanjem! Kaj še! Ne dosežete me z vašim blatom! Pravijo, da psički ponoči v svoji živalski brezumnosti celo mesec na nebu oblagajo. Kaj pa mesec? Smeji se jim, in gre svoj pot dalje. Kaj mu pa morejo! Torej: šparajte pamet, papir in denar za znamke itd., mene ne vjezite, mi nič ne škodujete, delate le „reklamo“ za mene in mojo stranko — ne krenete nas iz prave poti! Če pa že svoje pasje narave ne morete zatajiti, pa naprej lajajte, kakor vam drago — magari v vsaki številki! Sicer pa pride tudi za vas dan — plačila, morebiti prej ko mislite. Razumeli? Pa se podpisite tudi, če se upate. Jaz se pa bom: — Franc Sinko, smarski kaplan.

e Sv. Peter na Medvedovem selu. Z radostnim srcem prebiramo članke o izidu občinskih volitev v naših sosednjih občinah, namreč Ponikva, Sv. Vid in Smarje. Ko je ob času deželnozbornskih volitev imel pri nas volilni shod liberalni kandidat Brlic, je na tem shodu komandant liberalcev dr. Kukovec proslavljal vrle Ponikovljane, šentvidčane, in seveda tudi nas Petrovčane, kot najbolj stanovitno naprednjake.

Ako pa pregleda štatistiko, uvidi, da se je pošteno varal. Trdnjave Ponikva, Št. Vid in Šmarje so padle, in kandidatje liberalne stranke so kar trumoma poskakali v koš. Tudi pri nas se približuje občinska volitev. Seveda bodo delo naprednjakov neumorno. Morda jim pride na pomoč nad vse požrtvovalni gospodek iz Šmarja, kateri razteza svoj delokrog po sosednjih občinah. Pa včasih se kje vsede na smolo, potem pa išče pomoči pri sodnjah, da celo porotnike si privoščijo. Predno pa se vse to izvrši, se mu že smola od solne raztopi. Uvidi lahko ta gospodek, da ima zelo malo upliva pri možeh, celo domačini niso hoteli plesati po njegovi liberalni godbi. Mi Petrovčani mu tudi svetujemo, da naj na dan naše občinske volitve doma ostane, kajti čaka ga še tista posoda s smolo, v katero se je bil ob času deželnozbornih volitev vsedel. Pa tudi naši možje ne grede več v liberalne mreže. Upamo, da bo tudi pri nas zmagal zdrav razum in pravi katoliški možje.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Naši liberalci so baje napravili stavo, da se bodo skušali, kedo zna boljše lagati in zabavljati. Za to so si baje izbrali tudi posebno komisijo, ki ima nalogo, presojevati, kedo je boljši mojster v lažeh. Da bo pa ta komisija lažje presojala, zato so liberalci sklenili, te svoje duševne umazanosti pošiljati v „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“. V ta namen so si pa izbrali tudi kakor framazoni posebno skrivnostna imena, kakor n. pr. nekdo, napredni mladenič, vohaj za njim, pičispak, pičinorec, pičivrag itd., po katerih imenih se sami med seboj spoznajo. In tako je res svoj veliki talent pokazal najprej Pičispak v zadnjem „Narodnem Listu“, ki je posebno vzel na muho g. župnika, kaplana in tržkega župana. Župan mu ni všeč, ker je baje preveč črn; zaradi tega po njegovem mnenju tudi luči ne gorijo v trgu. Na g. župnika je tudi strašno hud, ker neki cela posestva vtikajo v svoj žep. Res strašno! Ko pa o g. kaplanu piše, je pa od samega navdušenja in veselja, da bo za svoje laži in nesramnosti dobil stavo, tako prevzet, da že ne zna več slovenski, in da v blaženi nemščini vzklikne: „Heil dir in Siegeskranz, o du unser lieber Zganc!“ — In že je mislil Pičispak, da je dobil stavo in stavljeno nagrado, toda glej ga spaka, Pičispak je zgubil stavo, in tudi nagrade ni dobil, ker je komisija razsodila, da še ne zna dovolj lagati. Torej Pičispak je poprel. Zdaj ima besedo Pičinorec. Kako bo pa ta napravil, bomo sporočili, kakor hitro bomo zvedeli. — Na svidenje!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Dopisnik „Narodnega Lista“ iz St. Jurja si je zopet privoščil po svoji navadi naše bralno društvo, g. Zganka, župnika, konsum itd. Ti dopisi so gotovo hrana za večnost v liberalno kraljestvo, za pekel. Liberalce silno boli, če priredi naše bralno društvo pošteno predstavo, naj si bo isto še tako lepo, njim je to vse „tercijalsko nazadnjaško“. Ti ljudje bi gotovo rajši videli, da se ljudstvo pohujša in zgubi v blatu. Blato, to je vaše polje, kjer znate vi obdelovati vaše ideje, vaše naklepe. Zato bi pa tudi rajši videli, da se naše ljudstvo pogubi v vašem blatu. Svetovali bi jim, da gledajo bolje na svoja društva, ki so že ob propadu. Morda zna kedaj slepa kokoš šentjurskega liberalizma najti zrno, kar pa je silno dvomljivo. Dolgo boste še morali čakati, predno vas bode našla pamet. Zakaj pa ne predstavljate vi igre: „Poginjajoče liberalstvo šentjursko.“ To bi bili šele prizori! Zakaj vam je ne sestavi in uglašbi Kveder? Hitro, da ne ostanete vzdidi! Kako bi se lepo vrstili prizori: „plešišče, ples, spremljanje dam domov, tema, da se nič ne vidi itd. Človek samo enkrat živi, pa pri vas se ne vpraša, kako se živi, da se le živi. Za nas le preveč ne skrbite, da vam prehitro lasje ne osivijo, kajti potem ste hitro stari, in vaše punce vas ne bodo imele več rade. Konsum je prišel gotovo po zaslugi Drogeniga v konkurs, in brez vse potrebe, tega je v vašo nestrpnost, sovraštvo, škodoželjnost kriva, vi svobodni svetniki, oznanjevalci svobode mesa itd. ... In vi hočete ljudstvo voditi? Bolje, da greste v Ljubljano na Studenec, če ste še toliko pametni, da vas še morda rešijo. Vaša požarna bramba, tržka namreč, pa je gotovo najnovejša svetovna novost, čeravno je že stara. Jo gotovo dežela podpira za pridno spanje. Za njene kolovodje bi bilo treba nove iznajdbe, katera bi že leto naprej povedala, kedaj bode kje gorelo.

c Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 15. na 16. t. m. je gorelo na Grobelnem pri posestniku J. Mikola, zgorelo mu je vse razven kozolca in par goveje živine, drugo je bilo vse žrtev plamena, ljudje so si rešili komaj borno življenje, a drugega nič. Beda je velika. Na sumu, da je našgal, je N. Zupanc, p. d. Vedač star., ker so ga zažali drugo jutro s prestreljeno glavo. Bila sta si s sedanjim pogorelcem v sovraštvo. Požarna bramba ni šla nobena na lice mesta, okoliška je predaleč v stran, tržka pa se ni zbudila. Trobentač je trobil celo uro po trgu, bilo je plat zvona, pa ni nič pomagalo.

c Sv. Jur ob juž. žel. Začetkom prihodnjega meseca priredi šentjurska narodno-napredna stranka prireditve impozantnega načina, pri kateri sodelujejo vse markantne osebe narodno-napredne stranke. Čisti dobiček te prireditve je namenjen za razne dobre in slabe namene stranke. Predprodaja vstopnic za to prireditve se kmalu začne, in sicer v vseh večjih mestih cis in trans. Prireditve se vrši, ker se je nadejati veliko tujih gostov, na velikem spašniku (gnajni) šentjurskem. Proizvajale se bodo razne gledališke, cirkus in varieté umetnosti. Začetek prireditve oskrbi streich-orkester tržke požarne brambe. Med dru-

gimi se bodo videli prvič na svetlo dane: „Podobe iz življenja Narodne stranke šentjurske.“ Potpuri celega vodstva Narodne stranke. Potem sledi prav komični nastop bivšega župana, Blaž Urlep kot zopetni kandidat za županski stolec, ki bo obenem proizvajal razne črne umetnosti. Tretja točka: „Boj s klerikalizmom.“ Glavno vlogo ima g. Karl Kveder, ki bo predstavljal, kako se bori Narodna stranka s klerikalizmom. Potem odlikovanje vseh najprej-naprednjakov. Skupen nastop vseh dekoriranih naprednjakov in naprednjakinj, ki pojo: Mi smo šentjurski naprednjaki, kako nas gledajo ljudje itd. Za tem eksotična slika: „Divji lov na plesalke“, šentjurskega plesnivega društva, nastop vseh dekoriranih in patentiranih poznavalcev nežnega spola, h koncu divni sokolski recte zajčji randevouz. Velikanski uspeh za smeh obeta poppereta: „Iz življenja.“ Glavno vlogo zastopa Janez Lober, tajnik okol. občine in obenem tajni prijatelj naprednjakov, ki bo predstavljal razne pojave iz svojega prejšnjega in zdajšnjega življenja v družbi z ljudskim govornikom Franc Ferležem in drugimi gospodi njegove baže. Direktor napredne stranke Karl Kveder nastopi v zadnjem dejanju kot solist v pesmi: „Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo!“

e Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 10. marca do 21. aprila sledeči dobrotniki: Jurij Cretko, kaplan v Solčavi, 7 K; Josip Kardinar, c. kr. profesor v Celju, 10 K; posojilnica in Framu, 20 K; posojilnica na Vranskem, 70 K; Jos. Weigl, župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru, na čast sv. Antonu Puščarniku, 4 K; Ivan Logar, učitelj v p. Celje, 5 K; Dr. Vekoslav Kukovec, odvetnik in deželni poslanec, Celje, 10 K; Ivan Jakša, lesni trgovec, 2 K; gospa Jakša, 2 K; Sterušur, železo. adjunkt, 2 K; Pepca Repenšek, 1 K; vsi iz Zidanega mosta; Baša, postajenski in Hraštnika, 2 K; dr. Anton Dolar, 1 K; Scheiderer Ljudovik, c. kr. fin. svetnik v p. Celje, 80 K; Karol Preker, župnik v Kspalah pri Dobovi, 5 K; Martin Koje, davčni čin. v Ptuj, 1 K; Jan. Šparhaki, župnik v p. pri Sv. Petru na Med. selu, 8 K; Dr. Jur. Hrašovec, odvetnik, Celje, K 8.50; Ant. Kuhar, komisar pri Donavi, 2 K; posojilnica v Gor. Radgoni, 40 K; Vranska Vila, 25 K; Robert Diehl, trgovec, Celje, 10 K; dr. Alojs Brendič, za neko poravnavo, K 5.81; Savinska posojilnica, Zalec, 20 K; Brendič Radovan od abiturijentske slavnosti, 16 K; Martin Frece, trgovec, Staravas na Bizeljškem, nabral v veseli družbi č. g. Rudolfa Raktelj, K 8.40; dr. Podlesnik, mesto venca pokojnemu g. Ježovniku, državnemu poslancu, Velenje, 10 K; Saleška posojilnica in štedilnica v Velenju, 50 K mesto venca svojemu ravnatelju in č. g. poslancu Vinkotu Ježovniku. Vsem dobrotnikom iskrena zahvala!

Brežlški okraj.

b Globoko. Krajni šolski svet Globoko pri Brežicah je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, da posihmal uraduje v izključno slovenskem jeziku, ter da tudi ne sprejema več nobenega neslovenskega uradnega dopisa. Priporoča se v posnemanje drugim krajnim šolskim svetom in mnogim občinskim uradom, ki se v svojem uradovanju še vedno ne morejo otresti blažene nemščine.

b Dobova. Tako pa že dolgo ni bil kmet v našem okraju v zadregi, kot letos pri pomladni setvi. Dobra krompirja namreč za setev primanjkuje, ker se je prek zime skvaril lanski krompir; voden je, neuziten, in je dobil kakor nit tanke poganke, deloma pa majhne nove krompirčke. Zato pa je prav zivahno povpraševanje po krompirju, ter se naroča deloma iz Kranjskega, Hrvaškega, in v zadnjem času od samostana trapistov v Rajhenburgu. — Odkar se je naš poštni urad preselil v novo hišo, nismo, odkritorsrečno povedano, več tako zadovoljni. — V prejšnji hiši je bil namreč krasen prostor za pošto, sedaj pa je premalo prostora, osobito če pride par strank obenem v urad, se ne morejo drug drugega ogniti. A glavna stvar pa je ta, da je bila poprej gospodična poštna upraviteljica sama v uradu, sedaj pa ima tudi druge osebe tam, ki nimajo v uradnih prostorih ničesar iskati. — Naše notranje razmere so v zadnjem času nekoliko zmešane, in naši naprednjaki so kar hitro pripravljani, da bi v kalnem ribarili, in še bolj razmere zmešali, pa ne bo slo. Celu enega duhovnika hvalijo v „Narodnem Listu“, kar je ravno tako, če bi pes česen grizel, drugemu pa bi radi hišo ogrdili, oba pa pri vernikih ob zaupanje spravili. Nespartmetni mladiči ne pomislijo, kako žalostno uslugo storo duhovnu, če ga v svoji celjski gnojnici hvalijo, in da ogromna večina poštenega duhovskega prebivalstva ne potrebuje nobenega nasveta od liberalne plati. Zakaj pa ne pišete o sebi, kako ste n. pr. hoteli na lep način med seboj razdeliti čisti dobiček vaše posojilnice, kako jo je skupil po hrbtu eden vaših kolovodij, kako mora drugi zopet za zibelko skrbeti itd. Ko bi vedeli, kako vse v srce poznamo!

b Pišce. Zares čudne razmere vladajo pri nas. Nasprotniki se zaganjajo z vso, le njim lastno besnostjo proti nam. Nobeno sredstvo jim ni prepodlo, nobeno dejstvo presurovo, da bi ga ne uporabili v svojih naskokih na našo stranko. Čujmo, kaj vse izumeje njih bistre glave. Ko so zvedeli, da hoče naše kršč. izobr. društvo prirediti gledališko predstavo, napeli so vse svoje že oslabele moči, hoteč isto preprečiti. Najprej so napadali od vaj idoča dekleta, jih obmetavali s surovimi priimki, in celo pljuvali po njih. Kajne, junaški čin od napredne inteligentne stranke? Vrle naše mladenke pa se ne strašijo nočnih senc vaše podivjanosti. Ker s tem niso dosegli nič, zasveti se jim znova v možganih. Poslali so na okrajno glavarstvo pritožbo s tremi podpisi zoper predstavo, ker je neki sila nevarno, da se med igro novoizidana dvorana g. Kostevca, kjer se ima vršiti igra, ne podre (kaj takega zamore stuhati zares le naprednjaška učenost). In to je pomagalo. Glavarstvo je, zanašajoč se na resničnost pritožbe, igro prepovedalo. Ko pa je zvedelo, da je ista iz rok naših dičnih naprednjakov, je igro zopet dovolilo. Tako daleč ste že torej. Laž, obrekovanje in nesramni napadi so edino vaše delo, v

katerem res krasno napredujete, in za katero so nesposobni naši možje, kakor to že sami priznate v svojem evangeliju, „Narodnem Listu“. Kje drugje so tudi napredujete, vam povemo prihodnjic. Do tedaj pa vam kličemo: Dober tek pri blamažah, katerih imate že čez glavo. Pa si še kaj namislite, da bomo imeli zabavo. Slednjic bodemo tudi vam dovolili berjno, da ne bodete vedno zastoj zehali po mastnem kosilu ...

Robati kmet.

b Rajhenburg ob Savi. V resnici prav prijetno je bilo v nedeljo, dne 17. aprila v dvorani naše novo kaplanije, kjer ima tukajšnje izobraževalno društvo svoj prostor za shode in gledališke predstave. Po govoru društvenega tajnika g. kaplana Martina Gabera, ki je slika mladini potrebo krščansko-narodne zavedenosti, so nam zaigrale dekleta „Sv. Cito“. Lepa je ta igra, in ako se igra tako dovršeno, kakor se je zgodilo to predzadnje nedeljo pri nas, morajo vinkovati razni prizori kar najbolj na sreca gledalcev. — V vlogo sv. Cite se je zamislila gđe. Milka Zemljakova že tako globoko, da se je človeku zazdelo, kakor da vidi Cito samo pred sabo. Kako ljubki so bili prizori, kjer nastopite mali deklici Pija in Amata, ki ste bili Fini Kosarjeva in Elza Rajnhofnova! Kedo bi pričakoval od otroka tako neustrašnega nastopa? Vloge gospe Fatinelijeve bi nikdo ne mogel bolje pogoditi, kakor jo je pogodila gđe. Flisova, ki se je nalašč radi te igre pripeljala iz Zalca, za kar ji gre posebna zahvala. Mati Citina je bila gđe. poštarica. Njen nastop je izborno uplival. Prijateljstvo in sočutje do Cite je kaj dobro kazala Kornelija, gđe. Mila Unschuldova. Porednost in nevošljivost deklet Male, Prave in Perverze nasproti dobri in pošteni Citi so tudi nepričakovano dobro uprizorile gđe. Sternadova, Zemljakova in Sajevečeva. Tako je bilo res lahko ob koncu igre vse zadovoljno in veselo, in pohvala, katero so žele igralka za svoj prvi nastop, je bila zaslužena. Sliši se, da se dekleta že pripravljajo za neko novo igro. Tako je prav. Zanimanje za naše društvo in njegove prireditve naj raste vedno bolj in bolj! Kaj pa je z našimi mladeniči? Mogoče nas tudi ti presestetijo v kratkem s kakšno predstavo? Bodemo videli.

b Rajhenburg ob Savi. Pri stavbi nove cerkve „Marija Lurd“ smo imeli v ponedeljek, dne 18. aprila drugo lepo slovesnost. Leta 1908 dne 16. julija se prevzvišeni knez in škof dr. Mihael Napotnik v navzočnosti mnogo gg. duhovnikov in več tisoč pobožnega ljudstva slovesno blagoslovili temeljni kamen tej novi cerkvi. Izrazili so tedaj visoki nadpastir željo, da bi ta stavba z božjo in Marijino pomočjo hitro in krepko rasla, in tako v doglednem času začela služiti svojemu namenu. In blagoslov, katerega so prosili sem doli iz neba na to zapričeto delo, res ni izostal. „Slovenski Lurd“, Marijina cerkev v Rajhenburgu je danes že pod streho. V ponedeljek, dne 18. aprila so že preč. g. opat č. o. trapistov, Ivan Bapt. Epalle slovesno blagoslovili križa za oba po 56 m visoka zvonika, ki sta se takoj po blagoslovljenju postavila na svoji mesti. Tej lepi slovesnosti je prisostvovalo okoli 30 duhovnikov in zopet več tisoč pobožnih vernikov. Po slovesnem blagoslovljenju stolpnih križev pri novi cerkvi, smo se zbrali v podružnici sv. Boštjana, kjer so nam č. g. župnik Šoba iz Zdol v spomina vredni pridigi zanetli v naših srcih nov ogenj ljubezni do sv. križa in do vsega, kar je z njim v zvezi. Z zahvalno pesmijo po sv. maši se je končala ta lepa slovesnost. — Delo torej pri naši cerkvi, katero nam s svojimi prispevki pomagajo zidati Marijini častilci iz cele Slovenije, vrlo dobro napreduje, in stavba je po izjavi komisije, katero je poslala c. kr. namestnija v svrhu kolavdacije zidovja, kakor je to pri javnih stavbah običajno, mojstrsko dovršena, tako, da ni bilo zabeležiti niti ene napake, niti enega nedostatka. Seveda imamo sedaj šele golo zidovje pred sabo. Zato bo treba še mnogo truda in skrbi, posebno pa mnogo dobrotnikov, ki bi s svojo blagodušno darežljivostjo pomagali popolnoma dovršiti to prekrasno Marijino svetišče.

b Podsreda. Naše liberalce silno boli, da naše „Kat. slov. izobr. društvo“ tako dobro uspeva. Ker se g. kaplan Podpečan zelo trudi za naše društvo, se zaganjajo v njega z vso močjo. Naš kaplan noče, da bi bila mladina taka, kakor iz dveh hiš s trga, ki jih cela župnija dobro pozna, in kateri tudi nimajo dostopa v naše slavno društvo. Dopisun „Narodnega Lista“ laže, da je prišlo k naši veselici le nekaj starih tercijskih. Vprašam, ali so gg. župan podsredski in gorjanski, Jazbec, Škrbec, Strmečki in več odličnih gospodov iz Kozjega, ali so to tercijske? Ker se je njim igra dopadla, to seveda dopisnika boli. Tega pa dopisnik ne omeni, kakšna je bila udeležba na obnem zboru gasilnega društva v Podsredi. Udeležili so se ga namreč samo trije volileci. Iz tega lahko dotični mož izprevidi, kako priljubljen je v Podsredi. Njegovi lastni pristaši mu več vsi ne zaupajo. Baha se v „Narodnem Listu“, kako je mlado gasilno društvo ogenj pogasilo; ta ogenj pa je bil že zadušen, ko so gasilci komaj zvedeli zanj. Da, mrzel ogenj je lahko gasiti, kaj ne? Da bi se naši liberalci tako sami sebe v okraz bili, tega bi si vendar ne bili mislil. Kaj pa je z „Narodnim Listom“? Odkod ga dobivajo otroci, da ga že iz šole nesejo domov? Kar se pa tiče naših gg. vlč. gg. dušnih pastirjev, smo čisto drugega mnenja, kakor liberalni hujskači in nekaj pristašev, kar sem že zgoraj omenil. V zadostilo za naša žaljenja želimo bolnemu č. g. župniku zopetno zdravje, g. kaplanu pa, da bi nas še dolgo časa izobraževal, kar je liberalcem trn v peti.

Nadaljevanje v listu.